

WEB portali

Portali objedinjuju različite informacije iz većeg broja izvora, pružajući tako dosledne podatke i pristup brojnim aplikacijama, koje bi u suprotnom predstavljale zasebne jedinice. Portali mogu da budu korporativni, državni i lični. Lični portal je stranica na Webu koja uglavnom pruža mogućnosti posebno prilagođene svakom korisniku, uz mogućnost poseta i prelaska na stranice s drugačijim sadržajem. Dizajnirana je za korišćenje distribuiranih aplikacija te različitog broja softvera koji deluju između aplikacije i mreže kako bi omogućili razne usluge s brojnih drugih izvora. Kretanje kroz WEB portal je najčešće omogućeno softverom za upravljanje bazama ili hipertekstom. Hipertekst omogućava višeslojno povezivanje dokumenata preko tzv. hiperčvorova, tj. ključnih reči ili objekata koji su povezani sa drugim dokumentima ili lokacijama na internetu. Kada strelicu miša pomeramo preko ekrana uočićemo da se prilikom prelaska preko nekih reči ili objekata strelica miša pretvara u „ruku“. To znači da ćemo, ukoliko, pritisnemo levi taster miša sa stranice na kojoj se nalazimo preći na novi dokument. Kratori portala povezuju objekte kako bi korisnici jednostavno mogli da pregledaju sadržaj portala i da odaberu informacije u skladu sa njihovim interesovanjima i potrebama.

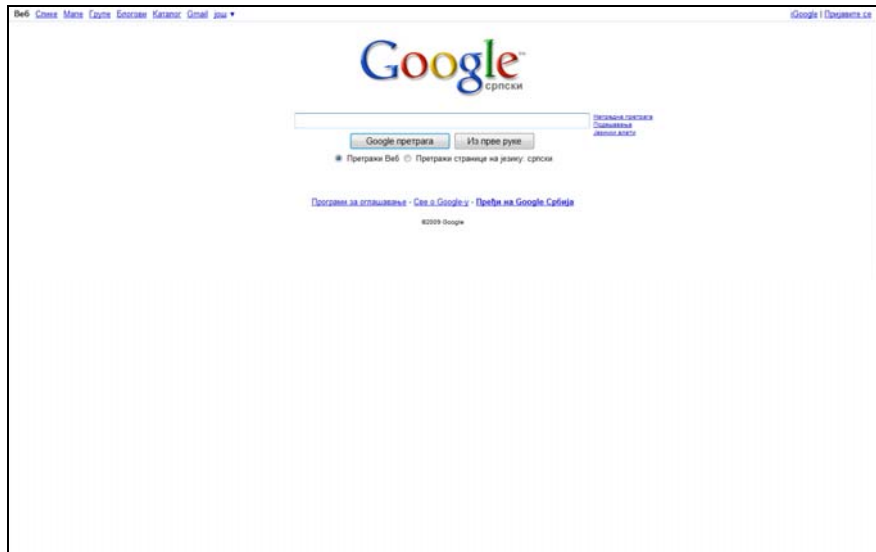
Primeri WEB portala koji sadrže i pretraživače su: Yahoo.com i Google.com

Slika 1 Yahoo.com

Yahoo portal sadrži setove informacija vezane za politiku, sport, kulturu, zabavu, putovanja, vremensku prognozu i sl.

Drugi portal koji se možda i češće koristi u Srbiji je Google.com.

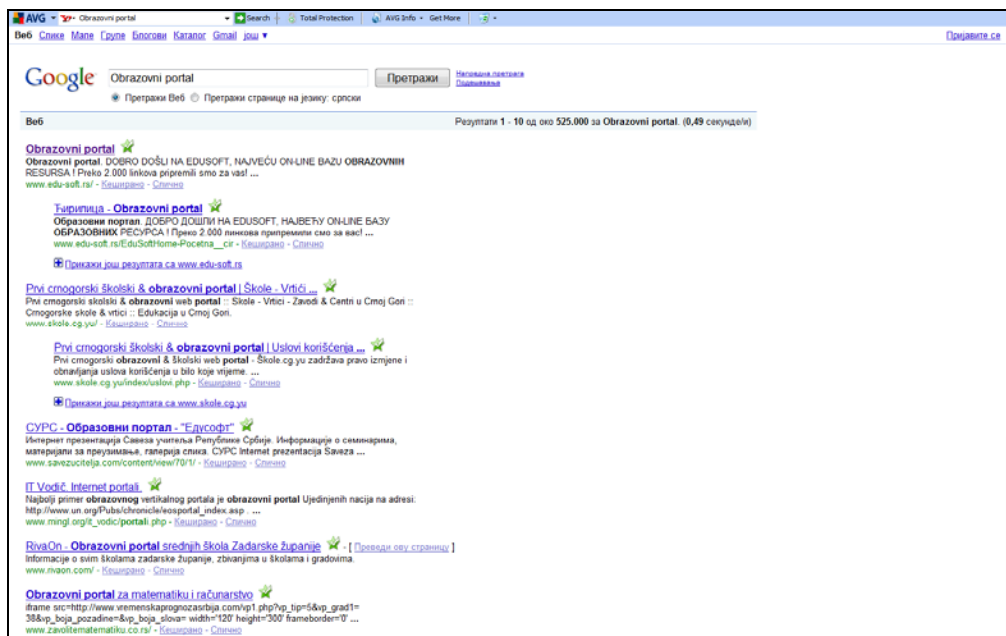
Slika 2. Google.com

Google portal sadrži informacije vezane za politiku, nauku i tehnologiju, računare, putovanja, računare, sport, kulturu, zabavu i dr.

Posebno je interesantan Google prevodilac koji omogućava prevođenje sadržaja na jezik korisnika. Ovaj veoma moćan modul Googl-a smanjio je jezičke barijere korisnika koje su se u korišćenju interneta često navodile kao najveći problem.

Pored izbora sadržaja moguće je uneti ključne reči i pretražiti sadržaj cele mreže po zadatim pojmovima.

Npr. ako unesemo ključne reči: Obrazovni portal, dobićemo popis svih lokacija na internetu koje sadrže unete ključne reči.

Slika 3. Pretraga interneta po ključnim rečima

Na slici 3 se mogu videti rezultati pretrage sa kraćim opisom lokacija gde možemo pronaći tražene sadržaje. Analizirajući rezultate po ključnim rečima obrazovni portal, videćemo da se na prvom mestu nalazi Edusoft (www.Edu-soft.rs), najveća baza on-line obrazovnih resursa u Srbiji. Kada pozicioniramo strelicu miša na tekst koji je ispisan plavom bojom, kliknemo levi taster miša i prelazimo na novu lokaciju. U ovom slučaju portal EDUSOFT.

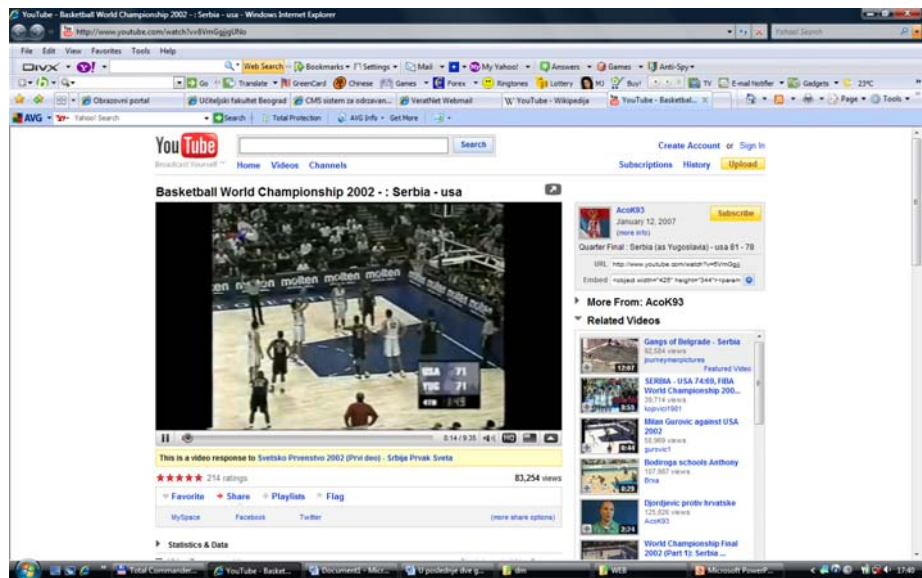

Slika 4. Образовни портал Edusoft

Zašto Web portali?

Web portali su nastali zbog potrebe za jednim mestom na kojem se nalaze pristupi različitim sadržajima i informacijama. Moramo da naglasimo da se na Internetu i na portalima nalaze i materijali koji nemaju naučno relevantne činjenice i nisu upotrebljivi u stručnom radu, ali predstavljaju lične stavove pojedinaca ili institucija o nekim pojmovima. U poslednjig 5 godina se intenzivno radi na kreiranju struktuiranih portala na kojima se isključivo nalaze informaciju koje su recenzirane, naučno utemeljene i rezultat su rada vrhunskih stručnjaka iz određene oblasti. Očekuje se da će fakulteti, instituti i druge naučno-obrazovne institucije kreirati takve portale, što bi olakšalo naučna istraživanja, obrazovanje i vaspitanje. Resursi preuzeti ili korišćeni sa takvih portala morali bi se navoditi u skladu sa metodologijom naučnog rada i bili bi vrlo upotrebljivi znanstvenu praksu. Korisnici prvenstveno žele personalizirati aplikacije te ih imati na samo jednom mjestu s kojeg mogu upravljati svim ostalim aplikacijama. Sve se te mogućnosti najlakše i najbolje postižu kroz upotrebu portala. S obzirom na to da sve aplikacije unutar jednog portala dele informacije, jednostavnija je pretraga informacija i korišćenje hipertekstualnih veza za pronalaženje informacija u skladu sa individualnim interesovanjima.

U poslednje dve godine se često kooriste portali za pregled video zapisa od kojih je najpoznatiji YouTube. **YouTube** je popularni internet servis za razmenu video sadržaja gdje korisnici mogu postavljati, pregledavati i ocjenjivati video isečke. Za postavljanje sadržaja potrebna je registracija, dok za pregledavanje nije, izuzev sadržaja koji nije primeren za osobe mlađe od 18 godina. Prema pravilima korištenja, korisnici mogu postavljati vlastite originalne video klipove za koje imaju dopuštenje vlasnika autorskih prava, a zabranjeno je postavljanje pornografskog sadržaja, nasilja, sadržaja koji podržava kriminalne radnje, sadržaja s ciljem osramoćenja i klevete i reklama. YouTube zadržava pravo na korišćenje, modifikovanje i brisanje postavljenog materijala. Na slici 5. vidimo primer Youtube portala, u kojem, kao i Google-u, možemo da vršimo pretragu informacija prema ključnim rečima. Ako unesemo ključne reči: Košarka Srbija dobićemo nekoliko video zapisa na zadatu temu.

Slika 5. Youtube